

KNJIGA LJUBAVI

Filipa Fjoreti

KNJIGA LJUBAVI

Preveo sa engleskog
Nebojša Todorović

Mono i Manjana
2012.

Naslov originala
The Book of Love, Phillipa Fioretti
Copyright © Phillipa Fioretti 2010

Prava za srpsko izdanje © Mono i Manjana, 2012.

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Srđan Krstić

Prevod
Nebojša Todorović

Lektura
Kristina Cvetković

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

Štampa
Elvod-Print, Lazarevac

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

821.111(94)-31

FJORETI, Filipa
Knjiga ljubavi / Filipa Fjoreti; preveo sa engleskog Nebojša Todorović. - Beograd
: Mono i Manjana, 2012 (Lazarevac : Elvod-print). - 271 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Book of Love / Phillipa Fioretti. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7804-790-9
COBISS.SR-ID 193510412

Mojim roditeljima

Glava 1

Lili je listala stranice pobuđale knjige i zgražavala se od larvi cece muva. Bacila je knjigu nazad na gomilu. Kako izgubiti jednogodišnji profit u samo jednoj transakciji – dati Robiju kreditnu karticu i poslati ga na put u Afriku. Cena otkupa celokupnog lagera V. P. Sindrahove knjižare polovnih knjiga iz sporedne ulice u Najrobiju, bila je previsoka. Robi ih je sve dovukao kući, nadajući se velikom otkriću među običnim đubretom od polovnih knjiga. Lili je ostalo da otvori još samo nekoliko kutija, ali je odustala i otišla u krevet. Robi večeras može da spava sa Otom u štenari. A šta ako mu bude hladno? Pa, uvek može da se pokrije budavim polovnjacima.

* * *

Crveni krovovi i bazeni protezali su se u nedogled. Vilijem je bacio pogled na njih dok ga je desno uvo sve jače bolelo, a onda se vratio svojim beleškama. Švarcman i Trevenen, prodavci antikvarnih knjiga, adresa: Paddington, Sidnej. Da su svesni šta su kupili i opasnosti u kojoj su se našli, sigurno se ne bi tako olako oglašavali. Avion je uz buku motora dva puta poskočio pri sletanju. Neki putnici su zapljeskali.

Kao da je let iz Najrobija do Sidneja bio natprirodan čin. Povukao se za uvo i sačekao da većina putnika napusti avion. Ljudi su se gurali oko dolaznog terminala, zagledajući se u njegovo lice, a zatim pogledom tražeći one koje su čekali. Uzvici prepoznavanja i smeh odzvanjali su terminalom, porodice su se grlile, parovi strasno ljubili, a mala deca trčala u naručja baka i deka. Vilijem je proverio telefon i probio se do taksi stanice.

* * *

Robi je gledao kako pas njuši poslednje kutije. Barem se neko interesovao za njegovu veliku kupovinu. Duboko je uzdahnuo, otvorio još jednu kutiju i počeo da pretura po prljavim knjigama. Jedna knjiga velikog formata, uvijena u braon papir, privukla mu je pažnju. Obazrivo je odmotao, stresajući prljavštinu sa korica. Bile su stare, napravljene od debele kože, sa francuskim tekstom napisanim slovima koja je viđao samo na knjigama iz osamnaestog veka.

Umor je momentalno nestao.

Okrenuo se ka laptopu i ukucao naslov knjige u pretraživač.

Dok je sedeo pod neonskim svetlom u garaži, sa nevericom je gledao u ekran laptopa. Slike golih nimfi, falusoidnih kipova, bahatkinja, nakurčenih satira i građana Starog Rima u svojim bračnim posteljama, zasenile su njegov pogled.

Ali, nije sadržaj bio ono što je zaprepastilo Robija; bilo je to suočavanje sa činjenicom da je knjiga koja je ležala u njegovoj memljivoj garaži jedna od najvrednijih knjiga svih vremena, a sada pripada njemu.

I Lili, naravno.

* * *

Robi je kovao plan. Pošto Lili još spava, može na miru da razmisli šta će da radi s knjigom. Sedeo je u radnji za stolom i pritiskao olovku, ispustivši je iz ruku kad je telefon zazvonio.

„Želeo bih da razgovaram sa Robertom Švarcmanom.“

„Kraj telefona.“

„Moje ime je Vilijem Isjanov. Radim za Veston Fajn Art iz Londona.“

Robi spusti noge sa stola i zgrabi olovku. Fajn Art? London? Ovo bi moglo da bude prava stvar, mislio je. Kupac sa velikim K. Iako mu nije padalo na pamet koje knjige sa njegovog lagera bi mogle interesovati takvu uglednu organizaciju.

„Gospodine Švarcman?“

„Da. Kako mogu da vam pomognem?“ Glas mu je malo podrhtavao.

„Tražim jednu određenu knjigu i verujem da znate gde mogu da je nađem. Autor je pukovnik Cezar Fanin, godi na štampanja je hiljadu osamsto šesnaesta, a knjiga se zove „Kraljevski muzej Napulja, erotske slike, bronza i skulpture sadržane u Tajnom kabinetu“. Knjiga sadrži originalne litografije erotskih scena otkrivene prilikom prvog otkopavanja Pompeja.“

Robi je oklevao. Zurio je u Ota i pas mu je uzvratio pogled ne trepćući. Oto je obožavao Robija na onaj način kako malo dete obožava svog oca na službenom putu.

„Da, znam tu knjigu.“

Kupac, već. Neverovatno. Preturao je po neredu na stolu. Lak za nokte, recepti, fascikla sa recenzijama knjiga iz novina, računi, priznanice, podsetnici. Stvarno, Lili mora nešto

da preduzme u vezi sa ovim. Okrenuo je papir sa receptom za ljuti umak od šljiva, podigao olovku i čekao.

„Nastupam u ime klijenta kome je ta knjiga ukradena.“

Robi je bio u iskušenju da zalupi telefonsku slušalicu. Ispustio je olovku, stavio dlan preko mikrofona i opsovao.

Oto je podigao glavu i pogledao ka vratima. Nezvani gost?

„Nadam se da možete da mi pomognete u mojoj istrazi. Da li vam odgovara sutra? U vašoj radnji?“

Robi je zurio u telefonsku slušalicu. Ne, ne bi bilo prikladno. Nikada ne bi bilo prikladno.

„Da dođete ovde? Ovaj... ne. Sutra? Ne. Bolje u utorak. U utorak ću ceo dan biti ovde.“

„Odlično. Onda, utorak.“

* * *

Vilijem je spustio telefon, ispružio se u kadi i nogom pustio toplu vodu. Ukoliko bi trebalo da postoje nadoknade za trud uložen u traganje za umetničkim delima širom sveta, hotelska kada bi mogla da bude jedna od njih. U svom londonskom stanu nije imao kadu i bio je sklon da hotele ocenjuje po veličini kada. Kako je bio visok preko sto osamdeset i pet i dužina je bila podjednako bitna kao i dubina, a ova je zadovoljavala oba standarda.

Voda u kadi talasala mu se ispod brade. Zatvorio je oči i pustio ruke da plutaju sa strane. Ako sve bude u redu, mogao bi da stigne kući već u sredu uveče. Švarcman ima knjigu, znao je to. Sad samo treba da je izvuče od njega. Pre nego što to uradi neko drugi.

* * *

Robi je opet buljio u Ota, a pas se pokunjo. Uradio je nešto loše, mada nije mogao da se seti šta.

„Šta sad da se radi, Oto?“, promrmljao je Robi. Ustao je od stola, prošao pored antičkih mapa okačenih na zidove i prišao izlogu. Lili je aranžirala izlog starim knjigama o lepoti i katalozima ženske garderobe. Šalovi i bočice od parfema bili su rasuti između knjiga, a filmski poster Džejn Rasel, drečavožut, visio je na zidu iza eksponata. Lili je na svakih nekoliko nedelja menjala temu. To je marketing, govorila je.

Otišao je do stola, lupio šakom i vratio se do izloga. Ta knjiga ne napušta njegov posed ako ne bude dobio odgovarajuću sumu za nju. A ta suma, prema njegovom istraživanju, morala je da bude debelo preko dvadeset miliona dolara. Nije čudo što je vlasnik hteo nazad.

Ne, pa to je smešno. Sada je on vlasnik knjige.

* * *

Vilijem je stajao ispred ulaza u Švarcman i Trevenen. Nisu ga očekivali pre srede, a malo njuškanja pre sastanka sa Švarcmanom ne može da škodi. Prešao je ulicu i razgledao okolo. Knjižara je bila pored butika sa ženskim rubljem. Obe radnje bile su zatvorene. Pažljivije je posmatrao radnju sa rubljem. Naziv Svet Suzi Vong, privukao ga je. U izlogu su stajali usamljeni artikli od svetloplave svile sa trakama, perlama, volanima i čipkom. Bilo je teško zamisliti gde šta ide, ali je pokušao.

Gledajući nizbrdo u pravcu kraja bloka, mogao je da vidi italijanski kafe i pekaru. Na suprotnoj strani pružala se glavna ulica, Oksford Strit, zagušena ranim večernjim saobraćajem. Na uglu je bila francuska poslastičarnica, puna kupaca u potrazi za laganom večerom.

Iza ugla je izašao uredno podšišan šnauer, cimajući povodac. Na drugom kraju povoca bila je mlada žena, njena plava kosa lepršala je dok je kaskala za psom. Nosila je belu

bluzu koja se vezivala iza vrata i izgleda da se šalila sa psom koji je otvorenih usta gledao ka njoj i učestvovao u šali.

Za trenutak je oklevala, a onda se osmehnula i Vilijemu. Nije mu bilo jasno kako su se ona i pas šalili, ali je njen osmeh izmamio njegov uzdah. Uspeo je da klimne glavom i uzvрати osmeh. Prošla je pored njega, okrenula se i bacila još jedan pogled preko ramena, potom nestala u prostorijama Švarcman i Trevenen.

* * *

Oto je otrčao uza stepenice ispred Lili koja ga je pratila privučena aromom kima i korijandera dinstanih sa belim lukom. Robi je umeo da sprema samo jedno jelo, ali to je radio vrlo dobro. Tako dobro da je odbijao da proširi svoj repertoar da to slučajno ne naudi čistoti njegove vizije. Drugim rečima, moglo se očekivati da kuva mnogo češće. Podigla je poklopac sa šerpe i pogledala u bogate, masne boje, u meso koje je počelo da se odvaja od kostiju.

„Robi Švarcmane, ti si pravi genije.“

Spustio je svoje novine i pošao za njom u kuhinju. „A kako se pokazuje poštovanje prema jednom geniju?“

„Tako što ću da pojedem sve?“, rekla je dok je sipala vodu u čašu, a on se tiskao uz nju.

Robi je pljesnuo po guzi i rekao: „Postoje i drugi tradicionalni metodi, dođi u spavaću sobu i objasniću ti.“ Uzeo je za ruku i poveo kroz dnevnu do spavaće sobe, skinuo odeću i legao, tapšući rukom mesto na krevetu pored sebe.

Lili je bila u iskušenju da virne preko balkona i vidi da li je čovek još tamo. Bila joj je neprijatna pomisao na njega koji stoji na pločniku dok ona skida svoju odeću. Zapao joj je za oko, na način kako je malo muškaraca umelo, svojim opuštenim osmehom i visokim jagodicama.

Robi je nestrpljivo lupkao po krevetu, pogledala je u nje-
ga, pa opet kroz prozor. Osmehnuo joj se, kao da njih dvoje
dele neku tajnu poznatu samo njima.

„Dodi, dok si još mokra od znoja.“

„Zar kari neće da zagori?“, rekla je mučeći se da skine
svoje uske pantalone.

„Neće, isključio sam ga“, rekao je mazeći njeno glatko
telo. Ljubio je u vrat i ispod ušiju, dok mu je ruka klizila ka
njenom stomaku.

Ona je gledala u plafon, prateći pukotinu na zidu koja se
širila ka kupatilu. Čak i da je čovek još tamo, šta bi sad mo-
gla da uradi. Da mu mahne?

Odmahnula je glavom i uzdahnula, okrenula se ka Robi-
ju i zagrlila ga nežno. Tako nežno da se iznenadio.

* * *

Isisavši kost, Lili je pogledala da nije još nešto ostalo da
počisti iz tanjira pre nego ga odnese u kuhinju. Stajala je po-
red sudopere, ruke su joj bile ispijene od vruće vode, a misli-
ma se vratila na knjigu.

„Šta misliš, kako je dospela u kutiju?“

Robi, zaokupljen člankom o padu deonica na berzi, igno-
risao je njeno pitanje.

Naslonila se na vrata od dnevne sobe: „Šta misliš?“

„Ako budemo imali sreće, ljudi bi zbog kraha berze tre-
balo da investiraju u retke knjige i mape, pre nego u drago-
cene metale“, rekao je spuštajući novine.

„Ne mislim na to, mislim na knjigu Kraljevskog muze-
ja iz Napulja. Kakvo neverovatno otkriće. Stvarno bi morali
nekoga da obavestimo. Mislim, ima ih samo četiri na sve-
tu i...“

„Nećemo još nikoga da obaveštavamo. Moram da razmislim, da mi sine neka ideja o tome koliko bi mogla da vredi na tržištu. Dotle nećemo ni da mrdnemo.“

„Mora da je od neprocenjive vrednosti“, nastavila je. Stvarno mislim da bi trebalo da je poklonimo muzeju, ili nešto slično. Mislim, daleko je izvan naše lige.“

Robi je lupio novinama o sto i pogledao je kao da joj je iznenada izniklo sedam glava.

„Nećemo da je poklonimo nikome. Jesi li ti skroz poludela? Ona je sada naša, možemo da radimo sa njom šta hoćemo.“

„Da, ali...“

„Da, ali *ne*. Sebastijan bi mogao malo da ispita situaciju, diskretno ćemo naći kupca i prodati je.“ Ponovo je uzeo novine. „A onda možeš da kupiš koliko god želiš vintidž haljina. Do tada, prestani da ih kupuješ na karticu.“

Lili se vratila posuđu. „Ti si kupio onaj džinovski plazma TV na karticu, iako ja nisam bila za to“, pridikovala je.

„Ovaj, a za koliko sam ja haljina iz tridesetih bio?“

Imao je pravo. Oboje su imali pravo.

* * *

Na kraju dugačke sobe, ispred masivnih vrata, stajao je sto pokriven papirima, laptopom, knjigama, šoljama i fasciklama. Za tim stolom sedela je devojka koju je video juče. Nosila je pripijenu sivu kinesku haljinu, a njena kosa boje livadskog meda bila je začesljana unazad i skupljena šnalom. Bacila je pogled na njega, registrujući njegovo prisustvo, ali je očigledno bila totalno nezainteresovana za bilo kakvu komunikaciju.

Trudio se da izgleda kao da sa pažnjom razgleda mape, a onda je bacio pogled ka devojci. Ona je gledala u ekran. Nije mogao da ne primeti njene vitke ruke položene na tastaturu.

* * *

Čovek je špartao po galeriji, a nju je steglo u grudima. Prepoznala ga je; takvo lice se teško zaboravlja. Osmehnula se, jeste, ali to nije bio poziv. Robi joj je uvek govorio da ne mazi ulične mačke; uvek te prate i traže još. Nadala se da nije došao zbog nje, već da je to bila puka koincidencija.

Podigla je pogled. On je svoj skrenuo. Pogledala je u ekran. Njegov pogled se vratio na nju. Pokušala je da gleda kroz šiške i videla da i dalje pilji u nju.

„Izvolite. Mogu li nešto da vam pomognem?“, rekla je napokon. Morala je da zadrži profesionalnu distancu, bez obzira na to šta je hteo. Možda je hteo da kupi neke skupe knjige.

Prišao je stolu i ispružio ruku. „Vilijem Isjanov, da li je Robert Švarcman tu?“ Možda je još jedan ludi umetnik koji traži izložbeni prostor za svoja najnovija remek-dela. Bledog tena, u izgužvanoj košulji i prugastom prsluku, mogao bi da bude slikar. Ne skulptor, definitivno ne, nije bilo upadljivog mačo stava. Možda je bio fotograf? Ne, stara košulja i prsluk odavali su tihu notu romantične nostalgije, golih podnih dasaka velikih viktorijanskih kuća u Blumsberiju, grimiznih somotskih zavesa i nagih žena. Recitovao bi im Puškinove poeme dok je slikao njihove bujne, kruškaste zadnjice.

Ili je bio štampar, posvećen starim tehnikama, pluća oštećenih isparenjima kiseline, oličenje posvećenosti svom poslu. Litografista, sa prezimenom kao što je Isjanov, istraživač svog ruskog nasleđa kroz političke postere – postere jedrih žena neustrašivog pogleda, koje su danju nosile gvozdene šine, a noću opsluživale svoje kamarade.

Zabacila je kosu i trepnula, ne pružajući ruku da se pozdravi. „Ne. Još nije tu. Morate da se najavite.“ Nekoliko klickova i njihov kalendar pojavio se na ekranu.

„Očekuje me danas.“

Lili se namrštila i preturala po nekim papirima, a onda pogledala u ekran. „Nije mi rekao, nevaljalac“, promrmljala je.

„Da sačekam možda... Izvinite, nisam čuo vaše ime?“

Govorio je Bibisijevim engleskim akcentom bez regionalnog naglaska. Nema sumnje, spekulisala je, da ima prvoklasan glas za pevanje, poput lađara sa Volge u rodnoj zemlji njegovih predaka.

„Lili Trevenen.“ Ustala je i rukom oborila jednu praznu šolju od kafe. Pokušala je da je zadrži i oborila fasciklu koja je tresnula na pod.

Podigavši šolju, rekla je: „Možda biste, gospodine Isjanov, mogli meni reći kojim poslom ste došli.“

„Zovite me Vilijem, molim vas.“

Lili je klimnula glavom. „U redu, Vilijeme. Čime se bavite?“

Njegove tamne oči oštro su je pogledale, pa je odgovorio: „Mislim da bi Robert trebalo sam da vam kaže nešto o tome.“

Ma, nemoj. Znači, jedan od onih. Suviše smo veliki za šugavu galerijsku pomoćnicu.

„Gospodine Isjanov, ništa u ovoj galeriji ne dešava se bez mog znanja. Ništa. Robert i ja krmanimo ovim brodom zajedno, ako razumete šta hoću da kažem. Ako imate posla s njim, onda ga imate i sa mnom.“

Arogantni peder u lažno odrpanoj markiranoj garderobi. Zar mu nije jasno da su umetnici poput njega, ambiciozni pozeri, zakucani za dno. Ako hoće da stigne do Robija, mora da prođe pored nje, a ako ne stvori Hajgensovu bombonjeru od kilogram i ne preda joj je u sledeća tri minuta,

neće stići nikuda. I još jedna stvar, mogao bi da prestane da je gleda tako, pripijena kineska haljina nije bila dobar izbor.

Osim ako nije pogrešila. Možda je morao da se vidi sa Robijem zbog nečega što joj Robi još nije rekao.

„Naravno, ako je vaš posao lične prirode...“

Telefon je zazvonio i ona je podigla slušalicu iščekujući glas sa druge strane. Ono što joj je trebalo bio je Armanijev komplet, umesto što se šećka u kineskoj pidžami.

„Da?“, odbrusila je u telefon. „Da. Nazvaću vas.“

Gospodine Isjanov, sa vašim visokim jagodicama i insistiranjem na tajanstvenosti, da li ste vi pri sebi? Iako ga niko nije ponudio da sedne, on je prekrstio noge u fotelji preko puta Lili i čekao da sedne i ona.

„Lili“, započeo je.

Kako pokroviteljski.

„Lili, ja vršim istraživanje u vezi sa...“

Pokazala je očima na zidove prekrivene uramljenim antičkim mapama i štampanim otiscima. „Mi nismo galerija savremene umetnosti ukoliko tražite prostor za izložbu.“

„Da. To sam shvatio“, rekao je, prigušivši osmeh. „Istražujem poreklo jedne posebne knjige koju vi možda imate.“

Lili je zinula, zatim zamucala: „Hoćete da kažete...“

„Radim za Veston Fajn Art, zaštita i pronalaženje. Evo moje vizitkarte.“

„London?“, rekla je podigavši glavu ka njemu. „Prešli ste toliki put?“

On je slegnuo ramenima.

„Mi imamo besprekornu evidenciju o proveru porekla knjiga celokupnog našeg lagera“, rekla je Lili, lupkajući olovkom i čekajući da on pređe na stvar. „Ako je to ono o čemu se radi.“

„Siguran sam da imate. Ipak, imamo razloga da verujemo da je knjiga napustila Italiju ilegalno.“

Lili je prestala da lupka olovkom i spustila je na sto, odakle se momentalno otkotrljala na pod. Ignorisała je i zagledala se u njega.

„I vi hoćete da je vratite, jel' tako?“

„Ja istražujem.“

„Kao privatni detektiv ili nešto slično?“, rekla je zavalivši se u fotelju. Nikada ne bih rekla za njega da je žaca.

„Ili nešto slično, da. Veston se bavi svim oblastima lepих umetnosti, procenama tržišne vrednosti, upravljanjem kolekcijama i tako dalje.“

„A vi ste fizička snaga u tom poslu, jel' da?“ Na vreme je prikrila podsmeh u svom glasu. „Bože, nikada ranije nisam srela jednog od vas.“

„Danas baš imate sreće, Lili.“

„Da li imate pištolj?“

Nagnula se napred, zaustavljajući dah i čekajući njegov odgovor, baš kada je Robi ušao u galeriju.

Vilijem ga je posmatrao kako hoda prema stolu, pored polica, a govor tela ga je odavao. Bila je kod njega. Imao ju je. I hteo je da je zadrži. Ali, Vilijem nije bio siguran šta Lili zna o tome.

„O, gospodine Isjanov, nisam vas očekivao tako rano.“

Lili je zbunjeno gledala u Robija koji donosi drugu stolicu iz magacina i okleva da sedne.

„Ovaj, može kafa, gospodine Isjanov?“, pitao je i šmugnuo u ostavu pre nego što je dobio odgovor. Lili ga je pogledala i pošla za njim.

„Vraćaj se nazad“, sikhula je. „Ja ću da skuvam kafu.“

Robi je uplašeno provirivao kroz vrata. Lili se namrštila i izgurala ga. Isjanov se nije pomerio iz fotelje. Posle

nekoliko minuta donela je tri kratke crne kafe i ljutito primetila da Robi sedi na njenom mestu i da tako ima sto kao zaštitu. Lili nije imala drugog izbora nego da sedne nasuprot Isjanova. Poželela je da kineska haljina nije tako pripijena.

„Dakle, gospodine Isjanov“, reče Robi. „Kako možemo da vam pomognemo?“

„Molim vas, zovite me Vilijem.“

„Vilijem... dobro...“, rekao je Robi, nameštajući se u svojoj fotelji.

„Vilijeme, ja... mislim, mi“, klimnuo je prema Lili, „nismo navikli na privatne detektive i prateće protokole.“

„Naravno, Veston ima...“

„U pitanju je Cezar Faninova knjiga, zar ne?“, pitao je Robi, nervozno lupkajući nogom.

Lili se namrštila na Robijevo stopalo, želeći da prestane da lupka. Da, čova je delovao malo zastrašujuće, ali nije bilo razloga da se iko bukvalno upiški u gaće. Fascinirano je posmatrala Vilijema koji je gledao u Robija. Oči su mu bile tamnoplave, a crna kosa uokviravala mu je lice, zbog čega mu je koža izgledala svetlija nego što je zapravo bila. Trepavice su mu bile guste, a kratke čekinje su mu se videle na bradi iako je bilo jutro.

Okrenuo se i pogledao u nju, a ona je za tren zadržala njegov pogled. Nadala se da njena interpretacija nije suviše izneverila očekivanja. Ispitivanje atraktivnog islednika može biti interesantna promena u radu sa dilerima i kolekcionarima knjiga, koji su, uglavnom, veoma naporni. Ovaj čovek, koji je elegantno sedeo naspram nje, izgledao je vrhunski opušten.

Kako je ušao u vode privatnog biznisa? Da li je otpušten iz policije zbog nečega što radije ne bi otkrio? Ili je izbačen

iz službe bezbednosti MI5¹ jer je zavodio agentice na terenu? A pištolj, pa u Australiji niko ne nosi pištolj, osim ako nije lud, ili je farmer. Usmerila je pažnju na razlog njegove posete i upitala: „Kako ste postali privatni detektiv, Vilijeme? Mislim, šta je iza toga?“

„Ja nisam detektiv.“

Pre nego što je uspela da sazna nešto više, Robi je izvađio svoj telefon. „Ne želim da budem nepristojan, ali, ovaj, imam uskoro još jedan zakazan sastanak, pa možemo li da pređemo na stvar?“

Tri male šolje kafe stajale su na stolu netaknute.

„Mogu li da vidim knjigu i prateću papirologiju?“

Robi se zavalio i oči su mu se suzile. „Knjiga nije ovde.“

Lili je zaprepašćeno pogledala u Robija.

„Gospodine Švarcman, ja za sad samo istražujem. Naš klijent želi da mu knjiga bude vraćena bez publiciteta. Moram da se uverim da je taj nestali predmet zaista kod vas. Ako to nije knjiga koju tražim, onda nema problema. Ako je papirologija u redu, opet nema problema. Ali je neophodno da vidim i jedno i drugo.“

„Razumem“, zbrzao je Robi. „Bićemo u kontaktu, a sada moram, ovaj, gde su mi ključevi? Lili? Isprati gospodina Isjanova.“

Robi je šmugnuo uza stepenice, ostavivši zaprepašćenu Lili zagledanu u njega i Isjanova zagledanog u nju. Sklonila je kosu sa lica, ubrzano trepćući od zbunjenosti.

„Izvinite. Robi obično nije tako nepristojan.“

Slegnuo je ramenima. „Istrage umeju da uznemire ljude. Možete li mi reći gde drži knjigu?“

¹ Military Intelligence section 5 – vladina bezbednosna i kontrašpijunska služba, odeljenje 5, (*Prim. prev.*)

Oklevala je. Robi je sakrio knjigu. Nije joj rekao gde, a ona se nije potrudila da sazna. Nije mogla da mu radi iza leđa. Nije odgovorila, ustala je i krenula prema vratima. On je išao za njom, bilo je očigledno da nije hteo da navaljuje na nju da mu odgovori.

Kada se očešao o nju, osetila je slab miris karanfilića.

„Pa, da li imate pištolj?“, pitala je.

„Šta?“

„Pištolj?“

„Da.“

Pištolj. Mora da je ozbiljan.

„Ali, samo za šepurenje“, odgovorio je. „Nazvaću vas ponovo, možda se setite gde je knjiga.“

„Unapred se radujem saradnji sa vama.“

Podigao je obrve, blago se osmehnuo i otišao niz ulicu.

Glava 2

Lili je ušla u spavaću sobu i zatekla Robija kako se izležava na velikom krevetu, držeći činiju sa cerealijama i čokoladnim mrvicama ispod brade. Jeo je cerealije kašikom i gledao TV. Mogao je da upropasti skupu belu posteljinu i moher prekrivače svaki put kad zamoči kašiku u činiju, ne gledajući šta radi. Lili je razbesnela slika žitno-čokoladne smeše u činiji.

„Da se nisi usudio da prospeš ni kap“, vrisnula je. „Neću da spavam u gnjecavim mrvama. U stvari, daj to ovamo.“

Pružio joj je činiju očiju prikovanih za ekran.

Nagnula se, zgrabila daljinski i isključila televizor.

„Šest sati je, zašto si još u krevetu?“

Pogledao je u nju, otkrio se i odmarširao u kupatilo, zalupivši vratima.

„Odlazi“, viknuo je. „Zauzet sam.“

„Lagao si ga. Imamo tu nesrećnu stvar ovde.“

Vrata kupatila su se iznenada otvorila. „Zašto ne višeš malo glasnije?“, prosiktao je.

„Šta ti je?“ Stavila je činiju sa ostacima cerealija na noćni stočić. „Ako mi ne kažeš, nazvaću Vilijema da dođe da je uzme.“

Otvorio je vrata od kupatila i izašao gurajući se pored nje. „Ne budi idiot“, prasnuo je. „Moram da razmislim o tome.“

Pratila ga je po sobi. „Šta tu ima da se misli? Pusti ga da vidi knjigu i onda ćemo znati.“

Robi je zagnjurio lice u jastuk. Lili je sela pored njega i nežno ga pomazila po leđima.

„Opusti se, ako je knjiga ukradena, treba da se vrati. To je samo profesionalni rizik u poslu kojim se bavimo. Uradi pravu stvar i popravićeš našu reputaciju.“

Okrenuo se i odgurnuo joj ruku. „Ja sam kupio robu iz te prodavnice i knjiga je bila u jednoj od kutija. Moja je. Naša. I neću da iko zabada nos u naša posla. Knjiga možda košta milione. Praktično svi primerci uništeni su u osamnaestom veku. A mi imamo jednu od preživelih. Zar ne kapiraš? Mi. Mi je imamo. I ko je, dođavola, Isjanov? Neki neobrijani drkadžija koji je našampao vizitkarte i misli da može nas da prevvari? Neće moći, ortak. Pre nego bilo šta drugo uradim, otkriću ko je on.“

Lili je grickala nokte. Nikada joj nije palo na pamet da Isjanov možda nije onaj za kog se predstavlja.

„Treba da razgovaramo sa Sebastijanom“, rekla je.

Buljio je u nju, onda odmarširao u kuhinju da napravi sebi džin-tonik.

„Zašto ne pozovemo Veston u Londonu i otkrijemo ko je on. Sigurna sam da su navikli na takve stvari“, rekla je dok se naslanjala na vrata.

Rovario je po ledomatu. „Uradiću to večeras. Idem dole. Nemoj da me čekaš, moram da uradim neke stvari.“

Dok je silazio niza stepenice, Lili je proklinjala onoga ko je uopšte stavio knjigu u kutiju. Ovo će napraviti probleme oboma.

* * *

Veston ga je slao u veći deo Evrope i Severne Amerike zbog raznih poslova. Jednom ga je istraga odvela i u Sao Paulo, ali se nadao da se tamo više nikada neće vratiti. Ali Sidnej, Sidnej je bio nepoznanica. Imao je spisak ljudi koje može da pozove ako povraćaj knjige bude zahtevao upotrebu sile. Ali, to je uvek bilo poslednje sredstvo.

Lutao je Filip Stritom ka Cirkular Keju i duž šetališta prema Operi, pošto mu je prijatelj rekao da tu može pristojno da večera, ali dok je razgledao po kafeima, upitao se o čemu je, kog vraga, njegov prijatelj pričao? Da je možda izašao na večeru sa prijateljima ili devojkom, pa u redu, ali sam među ovako skupoceno odevenom gomilom, nije bilo šanse.

Odlučio se za ginis i ostrige i dok je jeo, posmatrao je Harbor Bridž. Knjiga je bila kod Robija, ali uzeti je od nje ga bio je veći izazov nego što je očekivao. Malo upornosti moglo je da oslabi čoveka, ali ubeđivanje drugim metodama bilo bi bolje izbegavati ako je ikako moguće, naročito ako je bila umešana slatka Lili.

* * *

Robijevo lice osvetljavala je svetlost ekrana dok je sedeo za kompjuterom i kucao. Čuo je zvuk puštanja vode u toaletu i zatvaranje vrata. Lili je napokon legla. Kad je isključio kompjuter, pogledao je ka izlogu radnje. Pokret napolju privukao mu je pažnju i mogao je da vidi obris figure koja je stajala i gledala u njega. Obrisao je znojave dlanove o farmerke i dodirnuo kožnu torbu pored sebe.

* * *

Lili se ujutru okrenula i osetila da Robi nije u krevetu. Teško je oceniti da li ima još nekog u tako velikom krevetu,

ali kad je otvorila oči, uverila se da je prazan. Ne seća se ni u koje vreme je noćas legao. Kad je otišla pod tuš i pustila da joj se mlaz tople vode sliva niz kožu, misli su joj odlutale, zapitala se hoće li se mračni i misteriozni Vilijem i danas pojaviti.

Uvila se peškirom i pogledom lutala po gomili odeće u ormanu. Jutarnje svetlo probijalo se kroz spuštene šalone, a obrisi zelenila videli su se na balkonu kuće preko puta. Gaj i Toni, zanesenjaci u pogledu svojih zasada u saksijama, obezbeđivali su jedino zelenilo u ulici.

Nije mogla da se odluči šta da obuče, pa se uvukla u sive biciklističke i edvardijansku svilenu potkošulju. Ovu kombinacija će preispitati posle doručka. Oto je smoren ležao u svojoj korpi. Izgubio je nadu da će ići u šetnju i ležao je u egzistencijalističkoj depresiji, zureći u još jedan dosadan dan.

„Razveseli se, Oto, izvešću te večeras. Obećavam.“

Pas se odvuкао za njom u kuhinju. Kako sebi još može da ugoditi? Hranom. Mora nešto da proguta, makar na silu.

Lili je pristavila čajnik, a Oto je seo na pod i nadao se nekoj hrani. Izvadila je parče sušene džigerice iz njegove kutije za hranu, ali pre nego što mu je dala, on je nagonski zalajao i strčao niza stepenice.

Čudno. On to ne bi uradio zbog Robija, a ona još nije otključala vrata. Čajnik je zapištao. Otišla je do gelendera i provirila. Dole je neki čovek razgovarao sa Otom. Ulazna vrata su ostala otključana. Srce joj je uzbuđeno lupalo i bosonoga je otapkala niza stepenice. Prokleti Robi!

Bio je to Vilijem, tapšao je i češao Otov stomak. Danas je nosio manje pohabanu odeću i pomislila je da je on onaj za kog se predstavlja.

„Dobro jutro, Vilijeme.“

Podigao je pogled i osmehnuo joj se. Bio je zgodan kada se osmehivao. Bilo je dobro što je tako zvaničan, pošto je osetila grizu savesti jer joj je zaigralo u stomaku kad su im se pogledi sreli.

„Dobar pas“, rekao je ustajući.

„On je jedna droca koja se prodaje za malo pažnje“, rekla je. „Da ne spominjemo hranu. Toni, preko puta“, rukom je pokazala na zgradu, „jedanput mu je dao ostatke šnicle i sada je Oto njihov novi najbolji prijatelj. Stoji pred vratima i njuška u vreme njihovog obroka.“

Vilijem je posmatrao sa osmehom i trgnula se kad je shvatila da je oskudno obučena. Biciklističkom šortsu od likre potpuno je nedostajala tajanstvenost. Na sreću, zadržao je pogled na njenom licu, dopuštajući joj da se pretvara da je potpuno obučena.

„Šnauzer treba da voli šnicle, sam naziv vrste govori u prilog tome“, rekao je.

Nasmejala se i zatalasala Otove uši. „Tek što sam ustala. Još se nisam sredila, a Robi, ovaj“, rekla je, „izgleda da nije ovde.“

Njegov osmeh je izbledeo i pogledao je uza stepenice.

„Moram da ga vidim danas, izgleda da vam nije preneo...“

„Ne, ne, nije mi rekao ništa“, rekla je, postrance idući ka vratima. „Da li su vrata bila otključana?“

„Da, jesu, što je prilično opasno, s obzirom na to da ste ovde sami.“

„Kafu?“, pitala je, pogledavši ka njemu. Otišla je u ostavu i uspela da pronađe jednu praznu kesicu kafe.

„Moram da odem gore i uzmem još. Popnite se, pripremiću kafu u kuhinji.“

Robi bi mogao da se naljuti ako sazna da je pozvala Vilijema u njihov stan, ali je njegova greška što je ostavio vrata otključana. Vilijem je pratio uza stepenice. Lilini obrazi su se lagano zacrveneli, svesna da otpozadi on ima dobar pogled na njene guzove u šortsu od likre.

Otrpao je do kuhinje koja je imala radnu ploču, sudoperu i ništa za sedenje. Zato se naslonio na zid i gledao kao ispušta šoljice na pod i prosipa kafu po radnoj površini.

„Žao mi je, postajem nervozna u vašem prisustvu“, rekla je. „Možda biste mogli da počnete neko neobavezno ćaskanje?“

Vilijem je ćutao i gledao kako se Lili bakće sa aparatom za espresso. Osetila je njegov pogled, okrenula se i rekla: „Nešto nije u redu?“

„Ne. Da li bi trebalo?“

Nervozno je namestila kosu i okrenula se ka aparatu.

„Da li se razumete u ove krtije od aparata?“, pitala je pokušavajući da izađe na kraj sa gomilom prekidača i meraćem pritiska. „Bilo je jednostavnije u vreme kada su ljudi pili instant kafu.“

Približio joj se i ona je bacila pogled na njega dok je ispitivao aparat, sa rukama u džepovima. Ponovo je mogla da oseti tananu aromu karanfilića i da vidi ravnomerno pulsiranje vene na njegovom vratu i pitala se zašto je, dodavola, njen puls ubrzan, a još nije ni popila svoju kafu.

„Mislim da treba da uključite ovde“, rekao je i pritisnuo dugme i aparat je zaklokotao.

„Oh. Naravno“, rekla je smušena. „Svakako bi pomoglo da sam ga prvo uključila.“

„Da li živite ovde na spratu?“, pitao je kada je seo za sto.

Pogledala je ka njemu dok je nosila dve male šolje kafe: „Nadam se da volite kratku crnu, o, kako sam nepristojna, opet sam zaboravila da vas pitam.“

„Kratka crna je u redu.“

Spustila je šoljice na sto i bacila novine na pod.

„Da, Robi i ja živimo ovde, rekla je pokazujući rukom na police sa knjigama. Iznad radnje.“

„Vi i Robi?“

Izgledao je začuđeno kad je saznao da su oni par. Primećila je blagi treptaj razočaranja. Ili se samo zavaravala.

„Vidim.“ Stavio je kašičicu šećera u kafu i polako promešao.

Lili je popila svoju u jednom gutljaju i stresla se. „Ovo je tako dobro, moram da uzmem još jednu.“ Vratila se aparatu za kafu i stavila hleb u toster. Kroz vrata je mogla da vidi kako zuri u veliku fotografiju nje i Robija koja je stajala iznad polica. Ona se na slici smejala, a njena plava kosa letela je preko Robijeve pocrnele kože dok ga je ljubila u obraz. Izgledala je srećno, a Robi je izgledao kao da hoće da je pojede.

„Jeste li već doručkovali?“, upitala ga je dok je mazala puter na tost.

„Da, hvala“, uzvratio je, pogledao u sat na telefonu i video da je deset i četrdeset pet, da je odavno prošlo vreme doručka i da ima druge važne sastanke na koje mora da ode.

Njegovo držanje je malo zahladnelo pošto je otkrio da su ona i Robi par.

„Koliko dugo živite ovde?“

„Tri godine“, odgovorila je, mažući marmeladu na tost.

„A komšije?“

„Ne bih mogla da tražim bolje, kao porodica su mi.“

„Ti ljudi“, pokazao je na zgradu preko puta, „čime se bave?“

„Gaj je advokat, iz industrije zabave, a Toni je kozmetičar, specijalista za depilaciju, pa, ako ikad budete hteli...“

„Imaću to u vidu“, rekao je suvo.

Lili je zagrizla tost, posmatrajući Vilijema dok je žvakala. Sva ta lepa crna kosa i glatka koža. Ali mora da nauči da se opusti.

„Znam da ste jeli“, rekla je, „ali stvarno bih volela da probate ovu marmeladu, to je jedan od mojih specijaliteta, crvena pomorandža i amaro.“

Nasmejao se, spustio šoljicu kafe i rekao: „U redu, zvuči kao da ne smem da dozvolim sebi da to propustim.“

Namazala je puter na tost, razmazala marmeladu i pružila mu, pažljivo gledajući kako proba.

„Dakle?“

„Dobro je, vrlo dobro. Gorko i bobičasto.“

„Znala sam da će vam se dopasti“, rekla je pljesnuvši po stolu. „Probajte ovaj.“ Požurila je u kuhinju i vratila se noseći pet tegli različitih oblika i boja.

„Ovo je po receptu iz francuskog kuvara iz devetnaestog veka. Džem od šljiva sa rakijom, božanstvenog ukusa kada treba da se sjedini čokoladni kolač.“

Namazao je sledeće parče tosta i Lili je požurila u kuhinju i ubacila još tosta u toster. Razmazao je džem po tostu i pojeo ga, klimajući glavom.

Njene oči su zablistale. Kolega obožavalac džema. „A sada, morate da probate ovaj od kruške i vanile.“

Pojeo je i taj, a ona je stavila još tosta u toster i još tri tegle na sto. „Sada, ne smete da odete a da ne probate marmeladu od limuna i lavande i ovu, stvarno prste da polizeš, ukus – brusnica i džin.“

„Sve ste ovo sami napravili?“, rekao je njušeći sadržaje tegli.

„Da popijemo po još jednu kafu“, rekla je, ponovo se usredsredivši na aparat za espresso. „Volim da isprobavam stare recepte iz starih knjiga na koje nađem i da izmišljam nove. Verujte mi, imala sam nekoliko pravih neuspeha. Našla sam recept koji se zvao Kranana, mešavina banane i brusnice, bilo je grozno, ali ponekad jednostavno morate da probate. A desio se i čuveni incident sa džemom od karanfilića prošle godine.“ Sela je držeći šoljicu. „Kao u horor filmu, samo...“

„Lili, mogu da vam postavim neka pitanja o knjizi?“

„Da, francuska je, sa severa...“

„Ne“, rekao je blago. „Cezar Faninova knjiga.“

Izgledala je malo razočarano. „O, ta. Naravno, pitajte.“

„Nikada ranije niste kupili ili prodali tako skupocenu knjigu?“

„Ne, nikada“, odgovorila je. „Naravno da bismo voleli, iako redovno kupujemo u Evropi, ovako nam se nikada nije posrećilo. Robi bi voleo da se preorijentišemo na mnogo vrednije antikvarne knjige, ali vidite, problem je kapital.“

„A vi?“

Srknula je kafu i pogledala ga preko ruba šoljice.

„Sviđa mi se kako radimo, nivo na kome smo.“

Klimnuo je i pogledao u tanjir pun mrvica. „Kako ste došli do knjige?“

„Robi je otišao u Keniju, ponekad tamo možete da nađete skriveno blago među kolonijalnim knjigama i kupio ceo lager jedne knjižare. Stvarno ludo, ali kada su stigle i kada smo ih raspakovali, Faninova knjiga bila je među njima.“

„Videli ste je u kutiji?“

„Jesam, ali...“

Nije bilo potrebe da prizna da nikada nije pitala Robi-ja gde je sakrio. Dok je sedela za stolom u edvardijanskoj

svilenoj potkošulji, biciklističkom šortsu, okružena otvorenim teglama, shvatila je koliko ekscentrično mora da izgleda. Sklonivši kosu sa čela, rekla je: „Nisam potpuni idiot, Vilijeme, mada možda izgledam tako.“

„Nikako, pretpostavljam da zahvaljujući vama ovaj posao opstaje.“

Ponovo je pokušavao da joj laska, iako je bio u pravu. Ustao je i rekao: „Imate moj broj, nazovite me čim dođe, hoćete li?“

Lili je ispratila Vilijema niza stepenice.

„Žao mi je“, izvinila se kada su se spustili. „Stvarno ćete morati o tome da popričate sa Robijem, sa mnom samo gubite vreme.“

„Taman posla“, rekao je pristojno. „Bilo mi je zadovoljstvo.“

Prilikom da nahrani nekoga svojim cenjenim džemovima nije imala tako često, mada je to izgleda bilo u opisu njegovog posla. Vestonov priručnik, stav trista dvadeset sedam – ukoliko osumnjičeni ponudi domaće džemove, prihvatiti posle malo nećkanja. Pa on je bio uzoran službenik, a ona nije čak ni pokušala sa *čatnijem* i kiselim krastavcima. To je moglo da sačeka sledeću međunarodnu krađu u kojoj će ona ponovo biti u centru.

Oto je jurnuo do vrata, nadao se šetnji i šapama grebao drveni pod. Vilijem je izvadio telefon i zamolio Lili da mu da svoj broj. Počela je da govori, ali pokret iza stakla skrenuo joj je pažnju. Bila je to Suzi, koja je mahala kroz prozor.

Ušla je i provukla se pored bavarških mapa iz devetnaestog veka koje su visile sa zida, obučena u satenski korset, crne, svilene bokserice ekstravagantno oivičene čipkanim ružama, noseći šerpu u svojim tankim rukama, dok je aroma đumbira i mladog luka ispunjavala knjižaru.

„Uuu, već je vreme za ručak?“, rekla je Lili trljajući ruke.
„Šta je to?“

„*Fo*, znaš, goveđa supa koju pravi Tran.“

Lili i Vilijem stajali su jedno do drugog na kraju stepeništa. Suzi je pogledala ka stepenicama i nazad na Vilijema.

„Ovaj... ovo je moj prijatelj, Vilijem Isjanov“, rekla je Lili, nesigurno gledajući u njega. „Zdravo, Vilijeme“, promrmrljala je Suzi. Oči su joj se raširile kada je videla Lilinu garderobu. Suzi je vodila radnju pored i čvrsto je verovala da je donje rublje temelj ženskog života. Biciklistički šorts od likre je u tom životu imao vrlo malu ulogu, osim ako ne vozite trku Tur de Frans, a nikakvu ako imate muškarca u gostima.

„*Fo*?“, rekla je Vilijemu, pruživši šerpu prema njemu.

„Vilijem sigurno misli da se mi u ovoj ulici samo prežderavamo“, zamucala je Lili, „ja, mi, samo što smo doručkovali, znaš.“

„Mi?“ Suzi je ponovo pogledala uza stepenice.

„Žao mi je, ali ne mogu da ostanem na ručku.“ Krenuo je ka vratima. „Zvaću te kasnije, Lili.“

Suzi je stavila šerpu na Lilin sto i oslonila ruke na svoj tanki vijetnamski struk u korsetu dok ga je gledala kako odlazi.

„Zgodan je, zar ne?“

„Da, prilično“, odgovorila je Lili. „Da donesem činije? Bože, pomisliće da se ovde samo švrćkamo u negližeima i čekamo na sledeće jelo.“

„To nije daleko od istine. Dakle, šta si radila tamo gore? Imala trojku sa Robertom i Isjanovim? Sviđa mi se ime, kao kod Dostojevskog.“

„Suzi, ti znaš da je ovde život vrlo dosadan. Mogu samo da zamislim Robija koji radi trojku sa mnom i još jednim

muškarcem. Trista žena i Robi u centru pažnje, to već mogu da zamislim.“

„Da“, složila se Suzi, prateći je uza stepenice. „Mogu i ja.“

„Svejedno, ne znam gde je Robi, jutros je otišao vrlo rano“, rekla je Lili preko ramena. „Mmm, ta supa miriše izvrsno.“

Oto je seo na pod, lagano gubeći nadu da će ići u šetnju. Ali potpuno je digao ruke, znao je da neće biti pozvan da proba goveđu supu, vratio se u svoju korpu i legao uz uzdah.

* * *

Vilijem je uzeo svoje novine. Naravno da je ona sa Švarcmanom, to je trebalo odmah da vidi. Spustio je novine i pogledao kroz prozor na luku. To bi moglo da iskomplikuje istragu. Ona bi mogla da ubedi Robija da vrati knjigu, ili da svoju lojalnost partneru stavi iznad svega. Izgledalo je da Lili ne krije ništa, ili da očajnički očekuje posao od milion dolara. Bila je lepa, malo ekscentrična mlada žena, koja je na nesreću bila umešana u njegov zadatak. Ponovo je uzeo novine, bacio ih na krevet, zgrabio telefon i ključeve i napustio hotelsku sobu.